

Zagreb

SASTANAK CRKVENIH GLAZBENIKA ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE

U organizaciji Zagrebačke podružnice Hrvatskog društva crkvenih glazbenika, u subotu 20. listopada 2012., održan je sastanak crkvenih glazbenika (zborovođa, orguljaša) Zagrebačke nadbiskupije.

Godina vjere te glazbeno oblikovanje predstojećega liturgijskog vremena došašća bile su teme na koje su okupljenim crkvenim glazbenicima, u prostorima Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković«, izlagali tajnik Podružnice Tihomir Prša te predsjednica HDCG-a mr. art. Ruža s. Domagoja Ljubičić. Nakon uvodne molitve za dar vjere i pozdrava, Tihomir

Prša ukratko je upoznao nazočne s proglasom kardinala Josipa Bozanića povodom otvorenja Godine vjere te istaknuo na koji način upravo crkveni glazbenici mogu biti nositelji nove evangelizacije, stavljajući veću pozornost na pjevanje *Vjerovanja*, tj. glazbeno oblikovanje toga nepromjenjivog dijela mise. O liturgijskim pjesmama došašća izlagala je Ruža s. Domagoja Ljubičić. Govoreći o karakteru i temi svake nedjelje došašća, kao i dinamici hoda kroz došašće, okupljenima je predstavila neke skladbe došašća koje se u euharistijskim slavljinama rjeđe pjevaju. U radionici voditelja skupa, koja

je uslijedila nakon izlaganja, nazočni su imali prigodu upoznati se i s onim skladbama došašća novijeg datuma, koje nisu obuhvaćene liturgijskom pjesmaricom *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*.

Po završetku susreta razvila se diskusija, u kojoj su okupljeni imali prigodu razmijeniti iskustva, izreći poteškoće na koje nailaze u svome radu, kao i želju da se i župnici zagrebačkih župa upoznaju s dokumentima o liturgijskoj glazbi, kako bi liturgijski glazbenici i župnici usklađeno radili na liturgijskome području svojih župa.

Maruša Bartolić

Zagreb

DRUGI SUSRET CRKVENIH ZBOROVOĐA I ORGULJAŠA ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE

U subotu 24. studenoga 2012. održan je drugi jesenski susret crkvenih zborovođa i orguljaša Zagrebačke nadbiskupije, u organizaciji zagrebačke Podružnice Hrvatskoga društva cr-

kvenih glazbenika. Tema susreta bila je *Hrvatske božićne popijevke i pjevanje psalama i njegova (interpretacija)*. Susret se održao u prostorima Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« u Zagrebu.

Prvi dio o pjevanju psalama vodio je Tihomir Prša, profesor crkvene glazbe. Predavač je u uvodnom dijelu iznio dosta podataka o knjizi psalama, kao jednoj od knjiga *Starog zavjeta*, o njihovoj strukturi, kao i o vrstama stihova po značenju. Psalmi su u originalu pisani u stihovima, koji vrlo često tek po dva zajedno daju potpuno značenje. Zanimljivo je da postoje tri vrste parova stihova, koji se značenjski međusobno nadopunjuju. Tako postoje *sinonimni* paralelizmi. To su stihovi kod kojih prvi i drugi polustih imaju isto značenje, ali izrečeno na različit način. Primjer je: *Smije se onaj što na nebu stoluje*, * *Gospodin im se podruguje*. Druga vrsta su antitetički paralelizmi.

Kod njih prvi i drugi polustih imaju suprotno značenje. Primjer je: *Jedni se hvale kolima bojnim, drugi konjima*, * *a mi imenom Gospodina, Boga našega*. Treća vrsta su *intetički* paralelizmi. Kod njih se sadržaj prvog i drugog polustih nadopunjuje. Primjer je: *Kao što košuta žudi za izvor vodom*, * *tako duša moja čezne, Bože, za tobom*.

Naglašena je njihova uloga kao pjesama koje služe za slavljenje i molitvu, kao i činjenica da su se psalmi od samog početka mogli pjevati ili recitirati u židovskim bogoslužjima. Kao takvi prihvaćeni su i u kršćanstvu, gdje se pjevaju ili recitiraju u službi časova ili u svim dijelovima *proprija* mise. Psalmi mogu biti kod *introita* (ulazne pjesme), *graduala* (otpjevno psalma), *aleluje*, *ofertorija* (prinosne pjesme) i *communija* (pričesne pjesme).

Nakon teoretskog dijela kroz razgovor i razmjenu iskustava sudionici su

saznali više o načinu izbora i pripreme psalmista za pjevanje psalma kao dijela službe riječi u misi. Naglašeno je da je dosta važan pravilan izbor psalmista solista, kao i njegova kvalitetna pripremljenost za svaki pojedini psalam koji treba otpjevati. Na primjeru otpjevanog psalma za svetkovinu Krista Kralja: *Gospodin kraljuje u sjaj zaodjeven*, objašnjeno je na što konkretno treba obratiti pozornost kod tog psalma, a što je primjenjivo i na druge psalme. Naglasak mora biti na tekstu i na njegovom pravilnom i razumljivom izgovoru, tako da pjevanje psalma nije nikako prigoda za samopromociju solista. Tehnika pjevanja mora biti pravilna, pjevanje mora zvučati lijepo

i razgovjetno, bez previše vibrata, kao što je to slučaj kod opernog pjevanja, a samo pjevanje ne smije biti ni preglasno ni pretiho.

U drugom dijelu susreta, koji je vodila doc. Ruža s. Domagoja Ljubičić, donesen je pregled najpoznatijih hrvatskih božićnih popijevki, kao i njihovo podrijetlo i namjena. Iznenadujuće je bilo čuti da su neke pjesme jako stare ili da su prvi put izdane u starim pjesmaricama, ali tada već kao pjesme koje se pjevaju stoljećima. Na primjer pjesma *U to vrijeme godišta* potječe iz 11. st., a *Narodi nam se kralj nebeski* iz 13. st. To je bilo potpuno novo saznanje o popijevkama za koje mislimo da o njima znamo sve. U nastavku izlaga-

nja bilo je riječi o propisima o crkvenoj glazbi, prema kojima nije dobro nepromjenjive dijelove mise, kao što su *Slava Bogu na visini*, *Svet* i *Jaganjče* mijenjati i umjesto njih pjevati božićne popijevke, ma kako stare, vrijedne, omiljene i lijepe bile. O tome je povedena i rasprava među sudionicima i pokazalo se da postoje dvije različite prakse, a najviše nepoštovanja toga propisa odnosi se na napjev *Svim na zemlji*, koja se gotovo svagdje pjeva umjesto *Slave*.

Završetak susreta bio je prigoda za razmjenu notnih materijala i dogovor o sljedećem susretu, koji će biti 9. veljače 2013. godine.

Katarina Rončević

Zagreb

SUSRET PJEVAČKIH ZBOROVA

Oko šestotinjak crkvenih pjevača, iz svih dijelova Zagreba, okupilo se je na euharistijskome slavlju u zagrebačkoj katedrali u utorak 20. studenoga 2012., gdje su u zajedništvu molitve i pjesme iskazali hvalu Gospodinu i molili zagovor sv. Cecilije.

Pozivu Hrvatskog društva crkvenih glazbenika na Susret mješovitih pjevačkih zborova zagrebačkih dekanata odazvalo se dvadeset i dva crkvena pjevačka zbora, među kojima dvade-

set mješovitih te dva ženska zbora. Euharistijsko slavlje predslavio je mons. Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački, u suslavlju sa župnicima okupljenih zborova i drugim svećenicima. Združenim zborovima ravnao je prof. mr. art. Miroslav Martinjak, predstojnik Instituta za crkvenu glazbu, dok su pjevanje na orguljama pratili Neven Kraljić, prof. te Milan Hibšer, prof.

U homiliji je biskup Šaško kazao: »Liturgijsko pjevanje je pjevanje vjere

i proslave Crkve koja se raduje svomu Gospodinu. Ono je trajno nastojanje da se ista vjera izrazi novom pjesmom, a ta nova pjesma ne izvire iz nekih novih nota, nego iz novosti srca, iz ljubavi, iz istine koju nosi radosna vijest. Jer istina koju ne prati ljubav i koju ne podupiru nastojanja i brige za bližnje, nije kršćanska istina i ne odzvanja ljepotom evanđeoske simfonije, za kojom su čeznuli vijekovi. (...) Braćo i sestre, i vama je dan glas; dar pjevanja, ne da biste upotpunili liturgijsko slavlje, nego – život oblikovan Kristovom novošću, njegovom pjesmom – prenijeli u zajednicu vjernika. Vi ste članovi crkvenih zborova, župnih zborova. Vi nosite glas Crkve, koja moli i koja vjeruje. Time ste navjestitelji i slavitelji Božje riječi, evangelizatori i svjedoci vjere.«

Nadalje je biskup prenio dio govora pape Benedikta XVI. članovima talijanske udruge »Sveta Cecilija« o važnosti svete glazbe, o liturgijskoj glazbi koja je potaknula mnoge na obraćenje (sv. Augustin, Paul Claudel) te pozvao